

Enric Marquès:

Història d'un lluitador

dossier

«Les adversitats han marcat i madurat les noves generacions. Les fonts estilístiques continuen essent les mateixes, però, en general, la posició de l'artista i de l'escriptor ha canviat molt. Ha adquirit consciència de la seva responsabilitat, de les seves dificultats, dels paranys que l'assetgen. El seu rol és dels més incòmodes que existeixen».

Enric Marquès

Els gravats sense peu que il·lustren aquest dossier pertanyen al llibre Trenta cares, trenta creus i una de canto, de 1972. Els dibuixos a la tinta sense peu pertanyen majoritàriament al llibre Papers de butxaca, de 1986.

Aquest text de l'Enric Marquès, publicat a *Presència* el dia 11 de gener de 1969, il·lustra perfectament la trajectòria personal del seu autor i serveix, potser millor que cap altre, per encapçalar el dossier que la *Revista* dedica a la seva memòria, vuit mesos després del seu traspàs. El paper de l'Enric va ser, efectivament, dels més incòmodes, justament perquè havia pres consciència de la seva responsabilitat i perquè va voler mantenir-la fins a la fi, malgrat els paranys que l'assetjaven i les dificultats que entrebancaven la seva tasca. Per això, la seva vida sencera va ser una lluita, i el qualificatiu de lluitador és l'únic que engloba i resumeix tots els altres que amb tanta plenitud també li escauen: pintor, escriptor, activista, ciutadà. Com va dir Lluís Oliver el dia del seu comiat, Marquès era el representant d'una línia que s'està extingint: la línia «de gent del poble cultivada, d'artesans autodidactes, il·lustradíssims i subversius, d'una cultura alternativa i autosuficient, en lluita amb la cultura oficial i hegemònica». La mort el va sorprendre quan acabava de fer una vegada més –i justament en aquesta casa– el seu etern paper de lluitador tenaç, de consciència crítica implacable que ens jutjava i ens estimulava alhora. Tots sabíem que cadascun dels nostres gestos era sotmès a la seva lúcida anàlisi; la seva acceptació o el seu rebuig, el seu aplaudiment o el seu sarcasme ens empenyien a avançar en el camí. Era un incansable mobilitzador d'actituds i un generós aportador d'idees, materials i energies per a la construcció i la renovació de

- 1931. Enric Marquès i Ribalta neix a la Rodona, de Santa Eugènia de Ter (Gironès), el dia 19 d'abril.
- 1935. Queda orfe per la mort del seu pare, ferroviari d'ofici.
- 1940. El seu oncle Francesc Ribalta és afusellat pels vencedors de la guerra civil.
Estudis al col·legi dels Germans Maristes de la pujada de la Mercè i al dels Germans de la Salle de Girona.
- 1947. Comença a treballar en una oficina bancària de Girona.
Ingressa al taller del pintor Joan Orihuel.
- 1949. Participa en la fundació del Grup de Girona, amb el qual exposa a la Galeria El Jardí, de Barcelona.
- 1953. Exposicions amb el Grup de Girona a la Sala Caralt de Barcelona i a la Sala Municipal de Girona.
- 1954. Exposició a GBO de la Rambla de Girona.
- 1956. Va a París, on s'instal·la de manera intermitent fins al 1974.
- 1957. Estada a Dinamarca, on treballa de pagès.
Exposicions a Copenhaguen i a L'Artística de Girona.
- 1958. Comença a treballar a l'ACES, *Association Corporative des Étudiants en Sciences*, de París.
- 1960. Exposició a la Sala Municipal de Girona.
1a Medalla d'Argent al Concurs d'Art de la Diputació de Girona.
- 1961. S'inscriu a l'*École du Louvre* i freqüenta l'*École des Beaux Arts*, de París.
2n Premi d'Oli al Concurs d'Art de la Diputació de Girona.
- 1962. Formalitza la seva inscripció com a militant del PSUC.
- 1963. Es casa i s'instal·la al barri parisenc de Ménilmontant.
Treballa per a l'editorial *Ruedo Ibérico* de París, per als *Cuadernos del Ruedo Ibérico* i per a les revistes del PCE *Nuestra bandera i Realidad*.
- 1964. 2n Premi d'Aquarel·la al Concurs d'Art de la Diputació de Girona.
- 1965. Exposició a la Sala de la Caixa de Pensions de Girona.
- 1966. Exposicions d'*Estampa Popular* a Girona, la Bisbal i Banyoles.
Exposició *Peintres et sculpteurs espagnols en France* al Château de St. Ouen, de París.
- 1967. Comença a escriure de manera regular en el setmanari *Presència*.
- 1968. Participa activament en els esdeveniments del maig francès.
S'instal·la temporalment a Llagostera.
- 1970. Exposició de pintures a la Casa de Cultura de Girona.